

Sociální vlivy



<http://www.youtube.com/watch?v=RFFhugaxzK4>



Konformita

- **Vyhovění skupinovému vlivu** (někteří autoři používají termín skupinovému tlaku), **kdy toto vyhovění není druhými explicitně požadováno.**

Jací lidé jsou konformní?

Crutchield (1955)

- Menší intelektové schopnosti
- Nižší sílu ega (nižší důvěra ve vlastní názor)
- Horší vůdcovské schopnosti (hůře prosazovaly vlastní názor)
- Silná potřeba sociálního přijetí
- Vysoká nejistota (raději se ztotožní se skupinou)

Výzkumy konformity

- Muzafer Sherif (1935) – **autokinetický efekt**
- Solomon Asch (1951, 1956, 1958)

<http://www.youtube.com/watch?v=TYIh4MkcfJA>

Kompliance

- Compliance (**vyhovění**) bývá někdy přiřazována ke konformitě.

Techniky k dosažení compliance

- **Technika „noha ve dveřích“** (*The foot-in-the Door-Effect*)
- **Technika „otevřené dveře“** (*The Door-in-the Face-Effect*)
- **Technika „nízce letící míč“** (*The Low-Ball Procedure*)
- **Technika „vnadidlo“** (*The lure technique*)

Experiment compliance

Milgram (1963) – studie poslušnosti

Cíl: Zkoumat, jak daleko lidé zajdou v poslušnosti vůči autoritě.

<https://www.youtube.com/watch?v=RGs3mgaQ8VY>

(kratší verze)

<https://www.youtube.com/watch?v=mwrLHqtodII>

(delší verze)

Autoritářská osobnost

Pojem užitý v roce 1950 T. W. Adornem pro označení **sociálního typu osobnosti, který má vzhledem ke svým osobnostním rysům sklon k předsudkům vůči menšinovým „cizím“ skupinám, jako jsou etnické či rasové menšiny.**

Autoritářská osobnost charakteristika

- Je zcela zaujatá mocí – submisivní vůči autoritě, ale nepřátelská a opovržlivá vůči lidem s nižším postavením.
- Špatně snáší nejistotu a ve svých přesvědčeních a hodnotách je nepružná.
- Agresivita
- Stereotypnost
- Cynismus

Proč vzniká AO?

- AO zpravidla zažila velmi drsnou a pedantskou výchovu ze strany rodičů.
- To má za následek velmi rigidní „černo-bílý“, pravidly se řídící způsob myšlení a špatné snášení nejednoznačnosti.
- Má silné nevědomé pocity nepřátelství vůči rodičům, ale vytěsňuje tyto negativní pocity vůči bezpečnějším cílům – minoritním „cizím“ skupinám.
- Lidé s AO jsou rovněž přísnými rodiči a tak nepřímou vychovávají autoritářské potomky.

Sociální moc

- **Vliv osoby schopný vyvolat změnu myšlení, cítění či chování jiných lidí.**

O síle moci rozhodují:

- Síla (či důslednost) ovlivňovatele
- Počet ovlivňovatelů
- Bezprostřednost (či blízkost) ovlivňovatele/ů

Typy moci

- Moc odměňovat
- Donucovací moc
- Referenční moc
- Legitimní moc
- Moc odborníka (experta)
- Informační moc

Výzkum sociální moci

- Standfordský experiment (Zimbardo, 1971)

Cíl: Simulací vězeňských podmínek s použitím „normálních“ osob hrajících role dozorců a vězňů prokázat, že při vzniku negativních projevů chování a myšlenkových stereotypů typických pro vězeňské podmínky **převažují situační příčiny** nad příčinami dispozičními.

<https://www.youtube.com/watch?v=sZwfNs1pqG0>

"A stunning journey to hell and back"

Total Film

Das
EXPERIMENT

HOW LONG COULD YOU LAST ?

DVD
VIDEO

18

Skupina

- Poměrně malý soubor jedinců, kteří mají společnou identitu, strukturu a komunikační síť a sdílí společné zájmy nebo cíle.

Vnitroskupinové chování

- **Sociální facilitace**
- **Sociální zahálka (social loafing)**
- **Konformita**
- **Skupinové *myšlení*** (*podobnost myšlenkových pochodů a názorů*)
- **Brainstorming** („víc hlav víc ví“)
- **Skupinová polarizace** (*skupinové diskuze vedou k extrémnějším řešením než individuální rozhodování*)

Dav

- Davy jsou velké, často krátkodobé skupiny lidí s méně zřetelnou organizací a komunikací mezi členy.
- **Le Bon (1985) *Psychologie davu***: jedinci v davu ztrácejí svou vědomou individuální osobnost na úkor primitivního, živočišného ducha davu. Jedinci v davu sestupují o několik příček na žebříčku civilizace, projevují impulzivní, vzrušivé, vysoce sugestibilní a nadmíru emocionální chování a neschopnost uvažovat.

Davové chování

- **Anonymita** (*ztráta odpovědnosti*)
- **Nakažlivost** (*mimovolné podlehnutí chování davu*)
- **Sugestibilita** (*nekritické přijímání názorů*)
- **Homogenizace skupiny** (*všichni se chovají stejně*)
- **Retardace intelektu** (*dav stojí duševně níž než lidé, kteří ho tvoří*)
- **Násilné činy** (*ztráta zábran*)
- **Přehnaná emotivnost** (*vysoká vzrušivost a impulzivita*)

<http://www.youtube.com/watch?v=5DKfVTtic3w>

Závěrečný experiment

<http://www.youtube.com/watch?v=sV8US6terwc>